

Bohatí Chudáci

ROMÁN : : : MAĎARSKY NAPSAL M. JÓKAI

"Dobrýtro, stará košatino! Kam s tou flintou? Máš ji na prodej? Sám přece střílet nebudeš?" ušklibal se druhý.

"Povím to vaší Zuzaně, co v noci tropíte!" hubička třetí, jenž stál nejbliž.

Adam Kapor žertovně naň napřáhl, jako by jej chtěl udeřit, při čemž trhan nemotorně se uhnul a padl do sněhu.

Výbuch rozpustilého smíchu provázel jeho pád.

Dívka byla ustrašena.

"Nebudou nás tito lidé pronásledovat!"

"Buďte bez starosti, má dráhá! Jsou to sice sprostí, ale dobří lidé. Známe je všechny, neboť jsou to moji sousedé. Všichni jsou ubytováni v "Zeleném ráji."

"V Zeleném ráji?"

"Tak jmenuje se dům, v němž i vy nyní budete bydlet. Adam a Eva v něm sice nikdy nezhřívávali, přece ale je to "ráj", jemuž v celém městě není rovného. Druhdy býval tam hostinec, jehož majitel měl ve štítu zelené rajské jablíčko."

—Musím to býti veliký dům, když se tolik lidí do něho vejde."

"Inu vejdu se do něho, jako slanečkové do suda. Ostatně dům není veliký. Hnedle ho uvidíme; tamto vidíte již záti z jeho okna. Moje žena jest již vzhůru a svítí v kuchyni. Má mnoho prádla. Toť právě hezky dobře, neboť přijdeme těžko do tepla."

Po těch slovech zrychlil hlídač kroky a za nedlouhou očitli se o ba u domovních vrat, která jim přišla otevřít paní Zuzanka, manželka starého Kapor. Byla jen lehece oblečena a rukávy měla vykasané, neboť přicházela právě z kuchyně od necek. Nebála se patrně nastuzení; byla to žena statná a otužená. Z toho, co zkusí a snese pradelna, sto mužů by se rozstonalo.

"Hleď, ženuško, přivádím ti Lydií."

Paní Zuzanka v překvapení zapomněla zavřít domovní vrata.

"Bohu díky, že si nic neudělala! Již jsem myslila, že chudinka leží kdesi pod ledem na dně Dunaje."

"A nyní rychle do kuchyně," pobízel staroch. "Jsme zkeřhlí jako dva rampouchy. Uvař trochu polévky."

"Uvařím vám polévku z vlny; za minutu budu s ní hotova. Ó jak jsem ráda, Lydičko, že jste zase přišla! Doneste si kuffik do světnice a vyměňte si punčochy i střevice."

V průjezdu byla tma a kromě toho měla dívka tvář zastřenu vlněným šátkem, a proto paní Zuzanka ani nepoznala, že muž její přivedl vlastně zcela cizí osobu.

"Prosím, paní, jděte laskavě napřed," žádala dívka ostýchavě.

"K čemu takových obřadností, Lydičko? Děláte, jako byste mne dnes poprvé viděla?"

Příčinou této ostýchavosti nebyla však přílišná zdvořilost, nýbrž jednoduše ona okolnost, že dívka dnes poprvé ve svém životě vstupovala do "Zeleného ráje" a nemohla tudíž ve tmavém průjezdu cestu najít.

Pradelna šla tedy napřed, za ní dívka a potom následoval starý hlídač, jenž také domovní dveře uzavřel.

Prošli dlouhou chodbou, na její konci nalézaly se dveře ku přibytku manželů Kaporových. Když paní Zuzanka tyto dveře otevřela, pronikl jí na chodbu mohutný puk horké páry, jež v mrazivém vzduchu ihned se změnila v snh.

Místnost, do které vešli, naplněna byla výparý z prádla, proycenými zápachem mydla a sody. Kromě toho bylo cítiti uheřný plyn, srážející se za tuhého mrazu z kominu a pronikající kamny do místnosti. Kofenná vlně rozkrájená cibule zmírňovala jaksi nepřijemný tento vzduch. Avšak bylo tu tepla, velice tepla, a to byla věc hlavní.

Dívka hnol při prvním rozhlédnutí se věděla, kde jest její přibytok. Z kuchyně vedly malé,

nízké dveře do komůrky, jež určena jí byla za domov. Byly tu ještě dvoje dveře. Jedny zvedací šikmo položené vedly do sklepa, druhé pak nalézaly se až u stropu a přicházelo se k nim po několika schodech.

Kuchyně byla dosti prostorná, a měla cihlovou podlahu. Podél jedné zdi nalézala se dvě lůžka, nejvyšší jednoduše upravená, dále byl tu starý stůl, několik židlí a lenoška. Obrovské necky, několik škopků a objemná štoudev zastaveny byly po různu, zaujímavě takto největší část prostoru.

Paní Zuzanka přistoupila ihned ke kamnům, kdežto dívka bez pobízení vešla do komůrky, při čemž nechal si dveře otevřeny, aby z kuchyně šlo za ní světlo. Komůrka byla těsná; bylo v ní místa na jediné lůžko a malinký stolek, u okna se nalézající. K zavěšení šatů sloužilo několik hřebíků ve zdi u postele.

Lůžko bylo čisté, ač ne příliš vystlané. Nad ním visel na zdi obrazek Panny Marie. Než se dívka počala převlékat, uzavřela za sebou dveře. Vyňala z kuffiku šaty a střevice, neboť vše, co měla na sobě, bylo mokré.

Při tom uvažovala, jak asi bude paní Zuzanka překvapena, až při světle podívá se lépe v její tvář a sezná, že má před sebou zcela cizí ženštinu. Zajisté zvolá v úžasu: "Aj, hleďte, toť není slečna Lydie!"

Právě když byla s převlékáním hotova, bylo zaklepano na dveře. Paní Zuzanka volala:

"Pospěšte si, slečno. Polévka jest již na stole!"

Dívka otevřela a vstoupila do kuchyně. Avšak úžas nezmočil se staré pradelny, nýbrž jí samotné. Paní Zuzanka nejevila ani nejmenšího překvapení, když spatřila úplně cizí tvář. Počínala si tak, jako by znala dívku již ode dávna.

"Zde máte výtečnou polévku z vlny," pravila k ní, "posilní vás a zahřeje se při ní. Jezte, dokud je teplá! Hleďte, můj muž počal už jísti!"

Starý Kapor seděl již u stolu a aniž by vykřikl příchodu svého hosta, chutě pojídal polévku, s níž byl v několika okamžicích hotov.

"A nyní, ženo, přines kousek slaniny ke chlebu," pravil potom k paní Zuzaně, která mlčky vzala železniční lucernu, rozsvítila ji a vystoupila na půdu, na kterou vcházelo se dveřmi u stropu kuchyně se nalézajícími.

"Jedla jste již někdy zmrzlou slaninu, slečno?" zeptal se Adam Kapor.

"Jestě nikdy. — Či vlastně jedla jsem již?"

"Nikoli, milá dušinko! Syrové slaniny posud jste nejedla. Snad ani nevíte, jak vypadá."

"Strýčku Adame, řekněte mi, čím to jest, že paní Zuzanka ani dost málo nebyla překvapena, když při světle mohla se přesvědčiti, že nejsem onou Lydií, za níž mne s počátku považovala?"

"Hm, toť jednoduché," odpověděl Adam, "mezi tím, co jste se v komůrce převlékala, pověděl jsem jí vše, co o vás vím."

"A co vlastně víte?"

"Vím více, než se domníváte!" usmál se starý hlídač. "Vše má se následovně: V nádraží prodává trafikantka noviny. Listy, jež do večera se neprodají, jsou druhého dne starým papírem. Z těchto daruje mi trafikantka vždy nějaké číslo, jež přečtu si od začátku až ku konci a tak se dovídám, co děje se ve světě. Dnes dostal jsem také jednu starou novinu a z těch jsem se dověděl a spojil něco z vaší historie."

Dívka se ulekla. Tedy i v novinách zabývali se jejím osudem.

Chvěje se rukou přijala číslo novin, které jí Adam Kapor podával. V několika okamžicích našla zprávu, která se týkala její osoby a jež zněla, jak následuje:

"Sensační rodinné drama. — Nebodláme označiti blíže místo ani osoby, o které tu jde. Jeden z vynikajících členů uherské šlechty, jenž všeobecně jest znám

jako výtečný pěstitel ulečtělých koní a jako odvážný lovec, kofil se po delší dobu roztomilou komtesse X. X., vynikající jak krásou tak i vzácnými dary ducha. Vše tomu nasvědčuje, že jeho náklonnost nezůstala neopěťována. Komtesse, jedině dítě bohaté a slavné rodiny, byla vřele oddána svému ctiteli. Tyto dny objevil se mladý kavalír v hraběcím domě a ucházel se o ruku — ovdovělé matky komtesy X. X. Žádost jeho nezůstala neoslyšena. Mladý hrabě zasnoubil se tedy s ovdovělou hraběnkou, jež ještě jest dosti mladou a hezkou, aby zastínila mobla i vlastní deuru. Kromě toho dodává její krásu zvláštního půvabu okolnost, že jest majitelkou velikých statků, jejichž cena páchá se na tři miliony zlatých. — Její deera, komtesse X. X., beze stopy zmizela z hraběcího paláce téhož dne, kdy zasnoubení matky bylo veřejně oznámeno. Nyní hledají ubohou na všech stranách. Jsou obavy, že sklamaná hraběcí deera odhodlala se k zoufalému nějakému činu."

Při čtení této zprávy pokryla se dívka tvář smrtelnou bledostí. Jestě potom, když zprávu dočetla, hleděla upřeně na potřeštěný papír.

Z tohoto bolestného zadumání vyrušil ji zvláštní jakýsi hlas, který ozval se u její nohou pod stolem a z něhož rozenala následující slova: "Poď, paní, poď... a dej maso!"

Dívka v uleknutí vyskočila a dívala se pod stůl.

"Kdo se to zde skrývá pod stolem?"

V tom ale musila se rozesmáti, když spatřila mluvčího tvora.

Blyat to straka stojící na strážní a pošilňávající po kuchyni. Když spatřila, že dívka ji pozoruje, žvatlala dále: "Slečno, dobr'tro!" Při tom skočila s trnože na židli, kterou dívka byla opustila a volala ustavičně: "Poď, paní, poď... a dej maso!"

Adam Kapor hlasitě sesmál.

"Ulekla jste se, slečinko, vidíte, když jste zpozorovala, že někdo mluví u vašich nohou. Jest to Pikuška, naše straka. Poď sem, Pikuško! Vyskoč na stůl a ukaž, jak se vydá krejcar ze sklenice vodou naplněné."

Pikuška poslechla tohoto vyzvání a vylétla na stůl. Adam Kapor postavil před ní sklenici s vodou, do níž vhodil krejcar. Straka obešla sklenici, zkoumajíc její obsah, potom vylétla na okraj sklenice, která se následkem toho překotila a voda se vylila. Straka hbitě uchopila zobákem krejcar a utekla s ním. Stálo mnoho práce, než podařilo se krejcar zase od ní dostati.

"Máte samá chytrá zvířata," pravila dívka, "také váš pes jest nebyčejně chytrý."

"Tato dvě zvířata jsou jedinou naší radostí. Nemáme nikoho, s kým bychom se potěšili. Kdyby nebylo tohoto psa, byl bych již bibým. Straku zase vycvičila moje žena, kdežto Pozor není vlastně ani mojí zásluhou. Dostal jsem ho od slepého žebráka, jenž sedával u nádraží. Pozor nosil v hubě dřevěnou mísku a vybíral almužnu od kolemjdoucích pro svého pána. Když slepý žebrák zemřel, odkázal mi psa, v němž jsem jistě věřil lepší duše než některým ničemuňm člověku."

Mezitím vrátila se paní Zuzanka s kusem slaniny a pády. Před dívkou položila na stůl talíř s nožem a vidličkou.

"Hoho!" zvolal starý Kapor. "Kdož by jedl slaninu z talíře a pomocí vidličky? Naučím slečnu, jak si třeba při takovém jídle počínati! Nejprve ukroj se kus chlebové kůrky, na jejíž okrajovou stranu položí se slanina. Nyní rozetřete se na povrchu slaniny troška papriky a několik zrněk soli, načež ukroj se kousek slaniny společně s kouskem chleba a obě vloží se současně do úst. Žádný kuchař na světě nedovede upravit jídlo, které by tak dobře chutnalo jako paprikovaná slanina s chlebem. Kdo má kus slaniny a umí si jí vžít, tomu nemusí se stýskati ani po jídelním listku ze šlechtické kuchyně."

A tak dlouho trvala chvála slaniny, až z celého kusu něčeho nezbylo. Pozor ustavičně kolem

svého pána pobíhal, chvillemi na zadní nohy se stavěl a tak o jídlo se hlásil.

"Dostaneš také, Pozorku, dostaneš," pravil staroch a položil kousek slaniny panáčkujícím psu na nos. Ale dříve než mohl pes slaninu se zmocniti, přilétla straka Pikuška. "Jdež pryč!" pravila a uzmula psovi slaninu. Pozor zarmouceně hleděl za ulopenou lahůdkou.

"Vidíš, moje ubohé zvířátko! Tak to chodí na světě! Straka jest tvůj představenou, neboť umí létat, kdežto ty běháš po čtyřech. Ona dostala slaninu a tobě zbyl chléb!"

Pozor úplně se odevzdal v tuto filosofii svého pána a spokojil se konečně suchým chlebem.

"A nyní, slečno Lydie," ujala se po večeri slova paní Zuzanka, "jest na čase, abyste si šla po námáhavé cestě odpocínout. Zítřa teprve promluvíme si o našich záležitostech."

III. Černá labuť.

Božský spánku! Smrtelníka činně vševedoucím, všemohoucím a všudy přítomným!

Jak to bylo krásné, když na chudobném lůžku odpočívající komtesse mohla se vrátiti ve snu do bohatého paláce a pozorovati, s jakým spěchem konají se všude přípravy k její svatbě! Jen ona sama jest nevěstou a žádná jiná; toť jistě a nelze o tom pochybovati! Na prsou má zavěšený zlatý medailon, v němž nalézá se fotografie jejího ženicha. Ach, tuť přichází on sám. Přináší velikou svatební kytici ze samých bílých růží, jež posud jsou jen polo rozkvětlé. Šťastná nevěsta kloní se mu, vítá ho a mluví k němu: "Tys mi tedy zůstal věrným! Nezradil jsi mne! Neprodal jsi své tělo a duši!" Na místě odpovědi ozve se krásný valčík, její zamilovaný valčík. Zavěšila se na jeho rámě a již letěla s ním ozářeným sálem nohama sotva hladké podlahy se dotýkající. Ach, jak byla šťastna! Kéz by nikdy neumkl tento krásný valčík! Chee se žije ke svému ženichu přítuliti, ale v tom poznává, že má před sebou vlastně pana Johánku, policejního strážníka z nádraží.

Nyní se probudila a když otevřela oči, spatřila skutečně před sebou tvář Johánkovu, jenž pootevřenými dveřmi nespěle pobížel do komůrky.

"Prosím tiskráté za odpuštění, slečno! Myslí jsem, že jste již vzhůru. Jest osm hodin."

"Ach, zaspala jsem poněkud."

"Promiňte, že obtěžuji, avšak přicházím v úřední záležitosti."

"Prosím, pošlete mi sem paní Zuzanku."

Strážník se uklonil a ustoupil do kuchyně. Dívka byla touto ranní návštěvou policejního strážníka poněkud nemile překvapena. "Hm, proč by nemohl strážník bez ohlášení vejít k chudé švadleně!" pomyslíla si a počala se strojit.

Jenom to nemohla pochopiti, že hubdu, o které se jí právě zdálo, slyšela ještě i nyní, kdy přece bděla. A připadalo jí, jako by hubda ta zněla kdesi pod zemí.

Paní Zuzanka vešla k ní.

"Ani jsem nepozorovala, že tu byl strážník. Byla jsem pro vodu, když vešel; nebyla bych dopustila, aby vás takto obtěžoval."

"Co chee ode mne tento muž?"

"Zmizení slečny Lydie bylo oznámeno na policii, která zahájila rozsáhlé pátrání po zmizelé. Ale nikde jí nenašli. Nešťastná tato dívka se jistě utopila. Její milence jí zradil. A myslím, že jí nikdy nenajdu. Den před tím ohlednala si dvě libry olova, které vzala s sebou. Patrně chtěla jim obtěžkati svoji urtvolu. Pondvaž pak můj fekl strážníkoví, že pohřešovaná dívka se vrátila, musí tento učiniti o tom oznámení na městském hejtmanství, kteréž ho sem opět posílá, aby se vyptal, kde slečna Lydie mezi tím se zdržovala, co jí policie ve všech stranách hledala."

"Probluh, jak odpovím tomuto člověku?"

"Jen se klidně oblékejte! Nechám dveře pootevřeny, abyste mohla slyšeti, co budu strážníkovi vyprávěti. Patom se řiďte dle toho, co uslyšíte."

"Jestě na slovíčko, paní Zu-

Jsme zakladateli zdárné prospívající české osady v Kalifornii

blíže města Hamilton City, v údolí Sacramento, jež jest světově známá svou plodností jak obiln tak i veškerého ovoce. Pozemky prodáváme dosud po \$85.00 akr, za kteroužto cenu mohou i méně zámožní krajané pořídit si pohodlný domov v krásné Kalifornii.

Dále hledáme kupce na rené o 1100 akrech vřetečného pozemku po \$50 akr, jež by rozdělil na menší díly, na něž bychom rádi získali jednatelství prodávaje.

Máme mnoho jiných rozsáhlých rené o tisících akrech za velmi nízké ceny od \$15.00 výše.

Udělejte si příjemný zimní výlet k nám na prohlídku krajiny.

W. J. BULIN & CO,
Hamilton City, California

Čistá pleť

bývá důkazem zdraví; za to nešťastná, hrubá, plovatá neb trdovitá pleť bývá zřejmým důkazem, že buď játra nebo ledviny aneb žaludek dobře nepracují; v tom pádu radíme užívati:

Bylinnou krev čistící směs
(balíček 50c) již vyrábí
Emil Čermák, lékárník,
1266 So. 13th Street
OMAHA, NEB.

Nejlepší příprava lékařských předpisů z Čech i amerických. Průběh a páry. Kávové perkolátory. Z Čech Šimánovského thé proti kašli, balíček \$1.20 poštou. Dr. Rosy životní balíček 75c. Rapé. Třikrát tabák. Vir lanky.

Beránek a Syn, lékárníci,
16. a William ul. - OMAHA, NEB.

zanko! Je to klam mých smyslů, nebo zní tady opravdu odkudsi hubda!"

"Ovšem, hubda! Pod námi ve sklepě bydlí cikán Čika, jenž každého dne v tuto dobu učí své dva hochy na housle."

Tímto výkladem byla záhada tajemné hubdy vysvětlena. Paní Zuzanka vešla do kuchyně.

"Nuže, pane strážníku, čeho si přejete věděti?"

"Nejprve, jak se jmenuje ona slečinka?"

"Jak se jmenuje? Ach to už ani sama nevím. Tamto jest její křestný list; prosím, podívejte se; Lydie Gratulinova —"

"Gratulinova," opětovala si v komůrce slečna toto jméno, které si nyní přivlastňovala po dívce utopené.

"Proč zmizela před pěti dny z vašeho bytu?" vyzvídal strážník ještě dále.

(Pokračování.)

Pošlete své koně a mezky k Walker a Blain

UNION STOCK YARDS, SOUTH OMAHA, NEBR. — Dražby každé pondělí, počínaje 27. lednem. Na příští dražbě budeme mít mezi 350 až 400 kusy. — Telefon: No. 679. 27tf

AUCTION WALKER AND BLAIN.

Choroby konečnicku — vyléčeny

Mírné léčení, jež vyléčí v krátké době slabošlá, pádí a jiné choroby konečnicku bez operace. Neopouštějte se chloroformu, etheru nebo jiného všeobecného uspávacího prostředku. Vyléčení srovnáno v každém případě, kterýž ku léčení přivážíme a posloužíme po vyléčení. Píšte mi o knihu o chorobách konečnicku a dovedděními, na:

DR. FERRY — Bee Building — OMAHA.

Dobré pivo jest lék

Plzeňské pivo v láhvích

Z pivovaru
FREMONT BRW'G CO.

FREMONT, NEBRASKA

Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta líhu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objednejte si je!

Poselství mým krajanům!

PRI mé kampani co guvernérský kandidát jsem procestoval celý stát Wisconsin a byl jsem překvapen blahobytem, který panuje v tomto státu, zvláště co se týče farmářů. Všecko co mne nejvíce upoutalo, to jest pokrok okresu Clark ve střední části státu, pouze několik hodin cesty od Milwaukee. V tom okresu jest mnoho našich krajanů usazeno, dobře se jim daří, a ti mne požádali, bych agitoval pro tamější okolí, neb jest tam dobrá zem, nejlepší příležitost pro ty, kteří by se chtěli na farmách usaditi. Byl jsem zvolen co předseda pozemkové společnosti a podařilo se nám koupiti 30.000 akrů v nejlepší poloze a nyní žádám mé krajany, by se chopili této příležitosti a zajistili si kus dobré země pro farmu. Ujišťuji vás, že nikdy nebudete litovati mé rady, pak-liže tak učiníte. Píšte na doleji uvedenou společnost, obdržíte všechny podrobnosti a podmínky v českém jazyku. Soudce, Jan C. Karel. 25.13

West-Cannon-Bissell Co.

Dept. 2., 97 Wisconsin Street, MILWAUKEE, WIS.